

Nyugati-Tátra – szlovák rész

Liptóhutai-nyereg – Ökrös

Hutianske sedlo – Volovec

Huciańska Przełęcz – Wołowiec

Liptauer Glasshüttensattel – Ochsenberg

Megjegyzés: az Oxxx-ként hivatkozott utak a keletről induló bejárás, vagyis a II. kötet útjai. A II. kötetben a rövidebb jelölés érdekében nincs ott az O betű az útszámok előtt.

Liptóhutai-nyereg (kb. 905 m) – Hutianske sedlo – Huciańska Przełęcz – Liptauer Glasshüttensattel

**N1
ON242**

[0-; 1:00]

A. A nyeregből ék. irányban silány földúton, ritka növényzeten, majd réteken keresztül az országútra, amelyet egy kőfejtő alatt érünk el („Zuberec Lom Spády” autóbuzsmegálló – buszjárat Bölényfaluba (Zuberecbe)).

B. Az országúton balra, ék. majd é. irányban, a Borókás-patak (Borová_voda, Borowa_Woda, Wacholderbaumwasser) partján Bölényfaluba, a templomig.

AP, JN 204a, MK/TS 21

Bölényfalu (Zuberec): nagy község, szálloda, turistaközpont, privátszállás, vendéglő, kocsmá, üzlet, a Szlovák Hegyimentő Szolgálat állomása, „Zuberec rázcestie Huty” autóbuzsmegálló (buszjárat Árvanádasdra (Trsztenára, Trstená, Trzciana, Trstená), és onnan az Aszúliget (Suchahora, Suchá Hora, Sucha Góra Orawska, Suchá Hora) határátkelőhelyre vagy Liptószentmiklósrá és Zverovkára).

Liptóhutai-nyereg (kb. 905 m) – Hutianske sedlo – Huciańska Przełęcz – Liptauer Glasshüttensattel

**S1
OS242**

[0-; 0:30]

A nyeregből (a kőkeresztől) d. irányban silány földúton, réteken és legelőkön keresztül, majd egy patak hídján a Liptóhuta (Hutti, Huty) felé vezető országútra, és ezen a faluba, amelynek felső részét egy híd után érjük el. A falun keresztül a templomig.

AP, MK/TS 22

Nyugati-Tátra – lengyel rész

Ökrös – Liliom-hágó

Volovec – Ľaliové sedlo

Wołowiec – Liliowe

Ochsenberg – Liliensattel

N26 Ökrös (2064 m) – Volovec – Wołowiec – Ochsenberg

ON217

Az Ökrösről ágazik ki é. irányban egy hosszú oldalgerinc, amely egyben az államhatár is, és amely elválasztja egymástól a balra lévő Szomorú-, illetve Agancsos-völgyet a jobbra lévő Tarajos-völgytől (Chocholovská dolina, Dolina Chochołowska, Kammtal). A völgyek felé az Ökrösről meredek hegyoldalak esnek le, a lemeneteli útvonalak az é. gerincen vezetnek. Ha az Ökrösről a szlovák oldalra – az Agancsos-völgybe – akarunk lemenni, kövessük az AB útváltozatot; ha pedig a lengyel oldalra – a Tarajos-völgybe – akarunk lemenni, kövessük az ACD útváltozatot.

[0-; !]

A. Az Ökrös csúcsáról a kék jelzésű ösvényen é. irányban (kitérve ÉNy-ra) meredeken le, időnként a gerinctől balra, a Rákony-nyeregére.

(B. Ha a szlovák oldalra akarunk lemenni, folytatnunk kell az utat a gerincen a Rákony közeli csúcsára. A csúcsról balra – ÉNy felé – az oldalgerincen vezető sárga jelzésű ösvényen lefelé, helyenként viszonylag meredeken, törpefenyvesben a Zábrat-hágóba (Zábrat, Przełęcz_Zabrat, Zabratpass). A hágóból a zöld jelzésű ösvényen szerpentíneken D-re, eleinte törpefenyvesen, majd erdőn keresztül az Agancsos-völgyben lévő útra, kevéssel a hajdani Agancsos-menedékház alatt; 1 ó. 30 p. Ezután az úton az N21/ON222 B útvonalat követve Zverovkára; 2 ó. 40 p.)

(C. Ha lengyel oldalra akarunk lemenni, akkor a Rákony-nyereg előtt le kell térnünk a gerincről jobbra (K felé), követve egy zöld jelzésű ösvényt. Az ösvényen az Ökrös ék. gerince és a Rákony közötti köves katlanba. Innen árkok és csúpok között balra tartva (ÉK felé) a Felső-Tarajos-völgy (Vyšná_Chocholovská_dolina, Dolina_Chochołowska_Wyżnia, Oberes_Kammtal) küszöbére. A küszöbről a sűrűsödő erdőn a Felső-Tarajos-rétre (Vyš-

Magas-Tátra – lengyel rész

Liliom-hágó – Tengersizem-csúcs

Łaliové sedlo – Rysy

Liliowe – Rysy

Liliensattel – Meeraugspitze

Liliom-hágó (1947 m) – Łaliové sedlo – Liliowe – Liliensattel **N61 ON182**

[0-; 1:00 (2:00); !]

A Liliom-hágóból (a legalacsonyabb ponttól kevéssel DK-re és feljebb) a zöld jelzésű ösvényen balra rézsút le a meredek hegyoldalon egy csendes kis katlanba (gyakran hófolt), amely a Liliom-hágó hegyoldalán kiemelkedő hát és a Beszkid lejtői között található. A hátan lefelé, majd egy csermely mentén az ösvényelágazásig; 30 p. Innen a közös zöld és sárga jelzésű ösvényen, amely egyben az N59/ON184 B útváltozat is, a Murwaniec-menedékházba a Gąsienica-völgyben, majd tovább Kuźnicébe vagy Brzezinybe.

Figyelem: lavinaveszély esetén biztonságosabb a gerincen elmenni a Gáspár-csúcsra a kabinos felvonó végállomására.

WHP 3, KGY 373.C és 371.A része

Liliom-hágó (1947 m) – Łaliové sedlo – Liliowe – Liliensattel **S61 OS182**

[0-; 4:00, !]

A. A Liliom-hágóból le dny. irányban egy hatalmas, meredek, füves vályúban (télen a vályú peremén) a Csendes-völgy aljába, amelyet a Hátsó-Csendes-völgy (Zadná_Tichá_dolina, Dolina_Wierchcicha, Hinteres_Stilles_Tal) végén érünk el; 1 ó. Innen jobbra, eleinte a piros, majd a közös piros és sárga jelzésű ösvényen le a Csendes-völgyön – kb. 30 p. gyaloglás után összefutva az S57/OS186 C útvonallal – Podbanszkóra.

B. Valamivel hosszabb, de előnyösebb lemenni a Liliom-hágóból Háromforrásra (Tri_studničky, Trzy_Źródła, Drei_Quellen) a Retesz-hágón (Závory, Zawory, Riegelpass) és a Kapor-völgyön (Kôprova_dolina, Dolina_Koprowa, Dillental) keresztül: a hágó legalacsonyabb pontjától mintegy 100 m-re DK-re indul a régi zöld jelzé-

Magas-Tátra – a szlovák rész első szakasza

Tengerszem-csúcs – Jávor-csúcs

Rysy – Malý Javorový štít

Rysy – Mały Jaworowy Szczyt

Meeraugspitze – Ahornspitze

N108 Hunfalvy-hágó (2337 m) – Váha – Waga – Meeraugjoch **ON135** [0+; 4:10 (5:50)]

A. A hágóból ék. irányban a rézsút jobbra vezető sekély, törmelék vályúba, de ezen csak röviden, majd balra a lejtőn egy meredek, füves-sziklás sziklabegy hátára. A sziklabegyen hosszabb ideig lefelé egy csapáson, majd jobbra vissza a vályúba, valamivel a vályú torkolata előtt. *(Figyelem: nem tanácsos a sziklabegyen nagyon lemenni, mert az alsó részén még meredekebbé és kitetté válik. Ha a vályúban hó van, ne menjünk bele, hanem az említett sziklabegyre térjünk rá már a Hunfalvy-hágó fölött a Tengerszem-csúcs gerincéről. A lemenetel a vályúban nem nehezebb, de a hulló kövek miatt veszélyesebb.)* A vályú torkolatától ék. irányban meredeken le havon, törmeléken és fűfoltokon a Rejtett-völgyben (Cseh-tavi-völgyben) lévő Poduplaszki-Jeges-tó d. partjára. Miután jobbról megkerültük a tavat egy füves teraszon, a k. part függőleges kis falai fölött, és átlépve a tóból kifolyó csermelyt, a tó é. partjára; 1 ó. 45 p.

B. A Poduplaszki-Jeges-tó partjáról a jelöletlen ösvényen ény. irányban a tógáton át, majd meredeken le a füves hegyoldalon, a patak bal partján. Át a patak jobb partjára, kőfolyásokon és törpefenyők között a Rejtett-tó (Cseh-tó, Ťažké_pleso, Ciežki_Staw, Verborgener_See) dk. partjára, majd röviden a tó mentén, a tavat jobbra megkerülve; 20 p. *(Figyelem: a tó dny. partján három bivakhely is található; a legnagyobb 4 személy számára is alkalmas, egy lapos réten található a Lejtő-völgyből lefolyó egyik csermely partján. Valamivel feljebb, mintegy 30 m-rel Ny-ra, hatalmas kőtömbök között van a másik bivakhely, a harmadik pedig még 40 m-re feljebb.)* A tótól röviden föl dk. irányban a völgyküszöb felé, majd rézsút jobbra le, és hamarosan sziklák, kőfolyások, cirbolyák között a Rejtett-völgy küszö-

Magas-Tátra – a szlovák rész második szakasza

Jávor-csúcs – Kopa-hágó

Malý Javorový štít – Kopské sedlo

Mały Jaworowy Szczyt – Przełęcz pod Kopą

Ahornspitze – Kopper Pass

N178 Jávor-csúcs (2380 m) – Malý Javorový štít – Mały Jaworowy Szczyt – Ahornspitze

Figyelem: a Jávor-csúcsból Ny (pontosabban ÉNy-Ny) felé egy hosszú oldalgerinc ágazik ki, a Jávor-gerinc (Javorový hrebeň, Jaworowa Grań, Ahorngrat), amely a Javorinai Sirokáig (Széles-hegyig) vezet. Ez az oldalgerinc választja a balra lévő Rézsű-völgyet (Rovinki-völgyet) a jobbra lévő Jávor-völgytől. Legelőnyösebb a gerincen lemenni a Nagy-Tarpataki-Zerge-horhosba (177/O65-ös útvonal, 0, 20 p.), és onnan az N177/ON66-os útvonalon a Rézsű-völgybe, a Karám-rétre, Lysza Polanára. A csúcstról a következő leírás szerint egyenesen is le lehet menni a Rézsű-völgybe. A Jávor-völgy felé a Jávor-csúcs viszont egy kb. 450 m magas é. és ény. fallal szakad le, lemeneteli lehetőség nélkül.

[0; 2:55 (4:30)]

Le a csúcsgerinc ny. – alacsonyabb – végéről dny. irányban a Rézsű-völgybe levezető törmelékes hegyoldalon. A Jávor-csúcs ény. oldalgerincén tőlünk jobbra, még a Leghátós-Jávor-torony (Zadná_Javorova_veža, Zadnia_Jaworowa_Turnia, Hinterster_Ahornurm) előtt lévő Leghátós-Jávor-csorbából (Zadné_Javorové_sedlo, Wyżnia_Rówienkowa_Przełęcz, Hinterste_Ahornscharte) egy széles, törmelékes, teknőszerű vályú vezet le. Ezt azon a helyen érjük el, ahol a vályú elsekélyedik és egy vajatba megy át. A vajatton tovább lefelé, egészen a Nagy-Tarpataki-Zerge-horhosból levezető vályúba, amelyet 40 m-rel annak torkolata előtt érünk el. E vályúban le az N177/ON66-os útvonalon a Hátsó-Rézsű-völgybe (eddig 1 ó.), majd a Karám-rétre és Lysza Polanára.

WHP 2190, KGY 96.C

Bélai-Tátra

Kopa-hágó – Zári-szoros

Kopské sedlo – Ždiarske sedlo

Przełęcz pod Kopą – Zdziarska Przełęcz

Kopper Pass – Stoss Pass

Figyelem: a Bélai-Tátrában az N betű a Jávor-völgyön keresztül a Tátra é. oldalára, valamint a Nyereg-púpról és Zári-szorosról Zúgóba (Pod\spády, Podspady, Rausch) levezető útvonalakat jelzi. Az S betű a Zöld-tavi menedékházba, továbbá a „Biela Voda” (Fehérvíz) autóbusszmegállóhoz vagy Matlárházára, avagy Zárba (Ždiar, Ždziar, Morgenröte) levezető többi útvonal jelzése.

N235 Felső-Kopa-hágó (1933 m) – Vyšné Kopské sedlo – Szalony Przechód – Oberer Kopper Pass

S235 OS8 A Felső-Kopa-hágóból DNy felé – a Hátsó-Rézaknák völgye felé – a viszonylag mélyen bevágott Hátsó-Bolond-vályú (Zadný_hlúpy_žľab, Glúpy_žľab, Hinterer_Ťorichter-Schlucht) vezet le, amelynek alsó részén a kék jelzésű ösvény vezet – az N234/ON9 A útváltozat. A vályúban bizonyára le lehet menni egészen az ösvényig; a részletek hiányoznak. DK felé – az Elülső-Rézaknák völgye felé – a hágóból az Elülső-Bolond-vályú (Predný_hlúpy_žľab, Szalony_žľab, Vorderer_Ťorichter-Schlucht) viszonylag mély oldalága vezet le, amelyen nehézség nélkül le lehet menni a völgy alján vezető ösvényre (S234/OS9 B útváltozat). Ezenkívül a hágóból ék. irányban egy ösvény is vezet – a Felső turistaút piros jelzésű ösvénye (amelyet 1978-ban lezártak a turistaforgalom elől) – a Bélai-Tátra k. részének gerincén Barlangligetre (Tatranská_Kotlina, \mbox{Tatrzanska_Kotlina, Höhlenheim). Azonban ez sem a megfelelő lemeneteli útvonal. A hágóból ÉNy-ra egy zöld jelzésű ösvény is vezet, amelyen a Bolond Gerő dny. lejtőjén balra lefelé harántolva eljuthatunk a Bolond Gerő széles ny. gerincére, és ezen le ény. irányban a Bélai-Széles-nyeregbe (0-, 20 p.), ahonnan az S237/OS6-os útvonalon Zárba. Legelőnyösebb azonban elmenni a Kopa-hágóba (234/O8-as útvonal, 0-, 15 p.), és onnan a megfelelő útvonalon a Hátsó-Rézaknák völgyén Javorinára, avagy a Fehérvíz-völgyön keresztül a Zöld-tavi menedékházba, majd tovább a „Biela Voda” (Fehérvíz) buszmegálló-

A Nyugati-Tátra lengyel részének folytatása

Furkaszka – Ökrös – Gáspár-csúcs – Nagy-Király-púp

Furkaska – Volovec – Kasprov vrch – Veľká kráľovská kopa

Furkaska – Wołowiec – Kasprov Wierch – Wielka Królowa Kopa

Furkaska – Ochsenberg – Kaspars-Berg – Grosse Königkoppe

Figyelem: mivel e szakasz bejárásánál nincs lehetőség lemenni a szlovák oldalra, csak a lengyel oldali – azaz a Tarajos-völgybe vezető – lemeneteket ismertetjük, és N betűvel jelöljük. Csak a Gáspár-csúcs – Nagy-Király-púp szakaszon közöljük a lemeneteli útvonalakat mindkét oldalra: N betűvel a Lengyel-Sebes-patak völgyébe, valamint S betűvel a Gąsienica-völgybe.

Szürke-tornyok (1065 m) – Sivé veže – Siwiańskie Turnie – Graue Türme

**NP1
ONP32**

[0-; 0:30]

A. A Szürke-tornyok legmagasabb pontjáról (itt éri el a Szürke-tornyokat az országhatár, és É-ra fordul) le ÉK-re az erdőn keresztül a kiterjedt Moleki-tisztásra (Molecká_polana, Molkówka, Molekwiese), juhásztanyák közé; 15 p.

B. A tisztásról k. irányban lefelé az erdőben a hajdani zöld jelzésű ösvényen, egy pallón a Szürke-víz (Sivá_voda, Siwa_Woda, Graues_Wasser) fölött a Tarajos-völgy torkolatánál lévő Szürke-rétre; 15 p. Innen Roztokiba vagy Kírybe.

(C. A Moleki-tisztásról az erdei úton is mehetünk ÉK-re, állandó távolságra a Szürke-víz bal partjától a Jávor-tisztásra (Poľana pod javormi, Polana pod Javorki, Ahornwiese), az országútra és az autóbussmegállóhoz.)

Jávor-tisztás: néhány épület, a zakopanei helyi járatú autóbusz fordulója és a távolsági autóbuszok megállója.

WHP, AP

Magas-Tátra – a lengyel rész folytatása

Figyelem: a „Magas-Tátra – a lengyel rész folytatása” című fejezetben megtalálhatóak a lemeneteli útvonalak úgy a lengyel oldalra (a Halastavi-völgybe), mint a szlovák oldalra (a Rejtett-, a Lejtő- és a Poduplaszki-Békás-tavak völgyébe). Ezen szakasz bejárásánál a lemenetel rendszerint a lengyel oldalra történik, de bizonyos körülmények (pl. időjárásváltás) kikényszeríthetik, hogy a szlovák oldalra menjünk le. A lengyel oldalra való lemenetelt N, a szlovák oldalra való lemenetelt S betűvel jelezzük.

Tengerszem-csúcs – Szélső-Békás-csúcs

Rysy – Żabia kopa

Rysy – Żabia Czuba

Meeraugspitze – Froschkopf

NP16 Tengerszem-csúcs (2499 m) – Rysy – Rysy – Meeraugspitze

A lemeneteli útvonal a Halastavi menedékházba az N107/ON136 út-leírásban található.

SP16 Tengerszem-csúcs (2499 m) – Rysy – Rysy – Meeraugspitze

A Tengerszem-csúcs K felé – a Rejtett-völgy felé – egy kb. 400 m magas sziklafallal szakad le, lemeneteli lehetőség nélkül. Az előnyös lemeneteli lehetőség a szlovák oldalra a Menguszfalvi-völgybe az S107/OS136-os útvonal.

NP17 Karcolás feletti rés (kb. 2470 m)

ONP17 *A Halastavi menedékházba való lemenetel leírását lásd az N107/ON136 B útváltozat leírásánál.*

SP17 Karcolás feletti rés (kb. 2470 m)

OSP17 *A Karcolás feletti rés K felé – a Rejtett-völgy felé – egy kb. 400 m magas sziklafallal szakad le, ezen nincs lemeneteli útvonal. A legcélszerűbb lemeneteli útvonal a szlovák oldalra a Tengerszem-csúcson keresztül a*